



POMŮCKY PRO OSOBY SE ZP

Mgr. Jitka Šťastná



K ČEMU SLOUŽÍ POMŮCKY?

- Náhrada = kompenzace zraku
- **Zpřístupnění** informací
- Zajištění **nezávislosti** na ostatních
→ samostatnosti a vlastní svobody, bezpečí a orientace v prostředí
- **Návrat** do běžného života
- **Zkvalitnění** života
- **Umožnění výkonu různých činností a vzdělávání:**
 - **ŠKOLA / PRÁCE:** SW / HW - čtečky, lupy, braillovský řádek
 - **VOLNOČAS. AKTIVITY:** futsal s ozvuč. míčem, tandem, showdown, zvuková střelba...

ČLÁNEK: Výše příspěvku a pravidla pro jeho získání
ODKAZ: Seznam pomůcek pro ZP

KRITÉRIA PRO VÝBĚR A PRÁCI S POMŮCKOU

VOLBA POMŮCKY

- **Druh** zrakové vady
- **Věk** žáka, jeho **znalosti, potřeby, dovednosti**
- **Prvotní seznámení s pomůckou**
(prevence zjištění, že jedinec není schopen pomůcku používat)

ŠKOLA

- **Zaškolení pedagogů:** používání pomůcky, nákup aj.
- **Praktické využití žákem během výuky**

PORADENSKÉ ZAŘÍZENÍ - SPC

- **Ukázka pomůcky** během spec.ped. vyšetření
- **Proškolení a konzultace se zákonnými zástupci**
a dalšími rodinnými příslušníky
- **Zaškolení pedagogů** + odkaz na specializovaná střediska: Teiresiás MU, Spektra, Tyfloservis, Tyflocentrum

KOMPENZAČNÍ POMŮCKA

- pomůcka, která **podporuje** či **nahrazuje ztracenou funkci**
- přispívá k **podpoře funkčních schopností, zmírnění či kompenzaci postižení a zapojení člověka do běžného denního života**
- **prevence** úrazů, **zjednodušení** každodenních úkonů
- optické pomůcky
- pomůcky na bázi PC
- opto-elektronické pomůcky
- Ostatní (3D tiskové p., aplikace)

DĚLENÍ

- 1) OPTICKÉ
- 2) NEOPTICKÉ
- 3) ELEKTRONICKÉ



ROZDĚLENÍ DLE KATALOGU PO

- 1) DIDAKTICKÉ POMŮCKY
- 2) SPECIÁLNÍ DIDAKTICKÉ POMŮCKY
- 3) REEDUKAČNÍ A KOMPENZAČNÍ
POMŮCKY



SYSTÉM DĚLENÍ POMŮCEK PRO OSOBY SE ZP

PŘEHLEDNĚ

ZÁKLADNÍ DĚLENÍ

(Keblová (2001) - in Hamadová 2007)

- 1) OPTICKÉ
- 2) NEOPTICKÉ
- 3) ELEKTRONICKÉ

DĚLENÍ PODLE KATALOGU PO

- 1) DIDAKTICKÉ POMŮCKY
- 2) SPECIÁLNÍ DIDAKTICKÉ POMŮCKY
- 3) REEDUKAČNÍ A KOMPENZAČNÍ POMŮCKY
 - Optické
 - Na bázi PC
 - Optoelektronické
 - Ostatní

1. OPTICKÉ POMŮCKY

ÚČEL: zpřístupnění textu (zvětšení), vnímání barev a kontrastu, rozlišování detailů

RUČNÍ LUPY: posouvání po textů

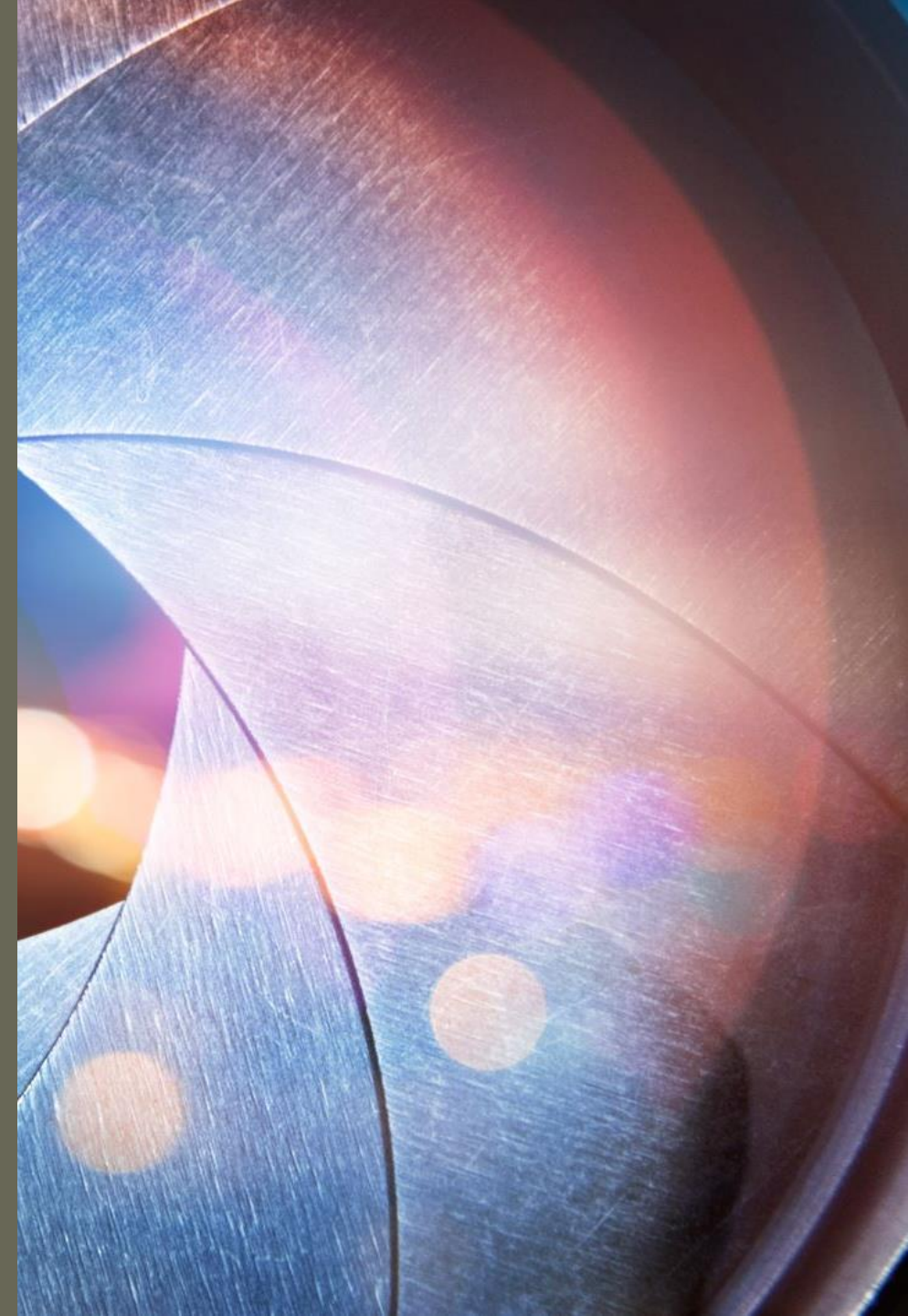
STOJÁNKOVÉ LUPY: umožnění psaní pod lupou

HYPEROKULÁRY: hyperkulární čočky zasazené do brýlí

APLIKACE: zvětšení textu, přisvícení
např. Lupa, Magnifying Glass + Flashlight

<http://pomucky.blindfriendly.cz/opticke-pomucky.html>

[Magnifying Glass + Flashlight \(Google Play\)](#)





**LUPA STOJÁNKOVÁ
S OSVĚTLENÍM A BEZ OSVĚTLENÍ**

ÚČEL: sebeobsluha, studium, výkon zaměstnání aj.

- **INDIKÁTOR HLADINY „HLADINKA“**

- detekce úrovně hladiny tekutiny (nápoje)

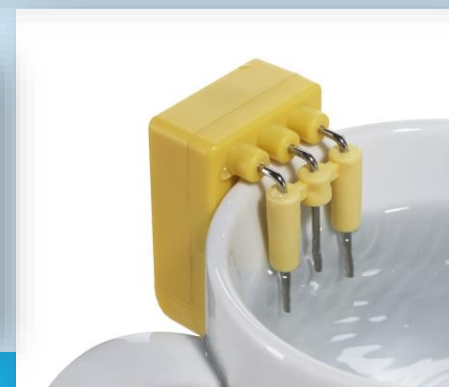
- **ROZLIŠOVAČ BANKOVEK (šablodka)**

„plastová kartička“
s hmatovými výstupy na boku
→ též i aplikace: **Cash Reader**

- **VPN** - vysílačka, spouští akustické signály na veřejných místech (MHD, budovy, semaforey...)

- **BÍLÁ HŮL**

- **ROLIŠOVAČ BAREV**



2. NEOPTICKÉ POMŮCKY

POMOCÍ VYSÍLAČKY PRO NEVIDOMÉ DOJDE KE SPUŠTĚNÍ AKUSTICKÉ ZPRÁVY Z MAJÁČKU

VPN 01 a VPN 02 (tzv. „krabička“) /funkce stejné/



Návod a použití:



2. NEOPTICKÉ POMŮCKY

PODPISOVÉ OKÉNKO

RAZÍTKO S PODPISEM

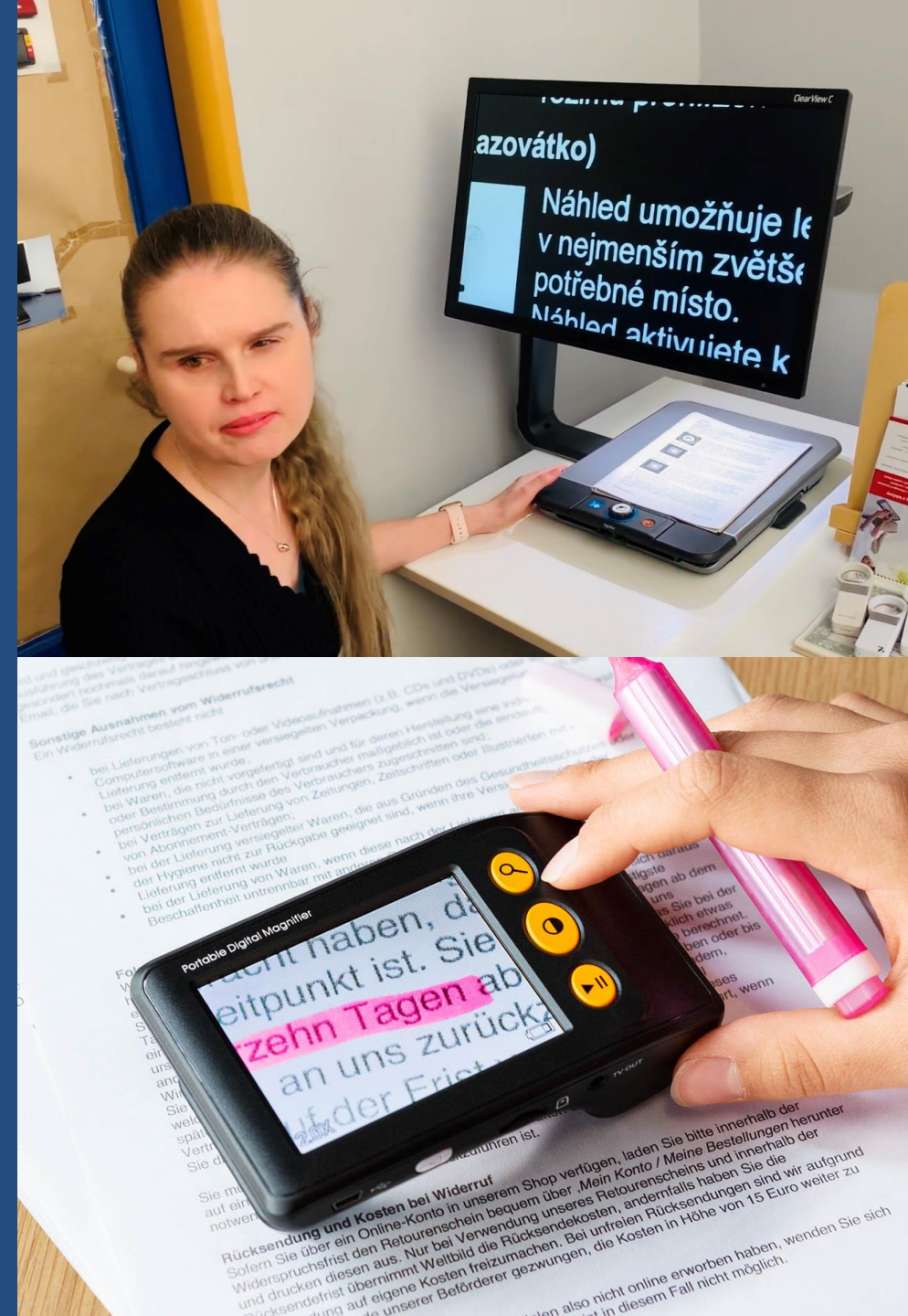
POPISOVAČE (na oblečení, klíče,
věci - dymokleště / 3D tisk)

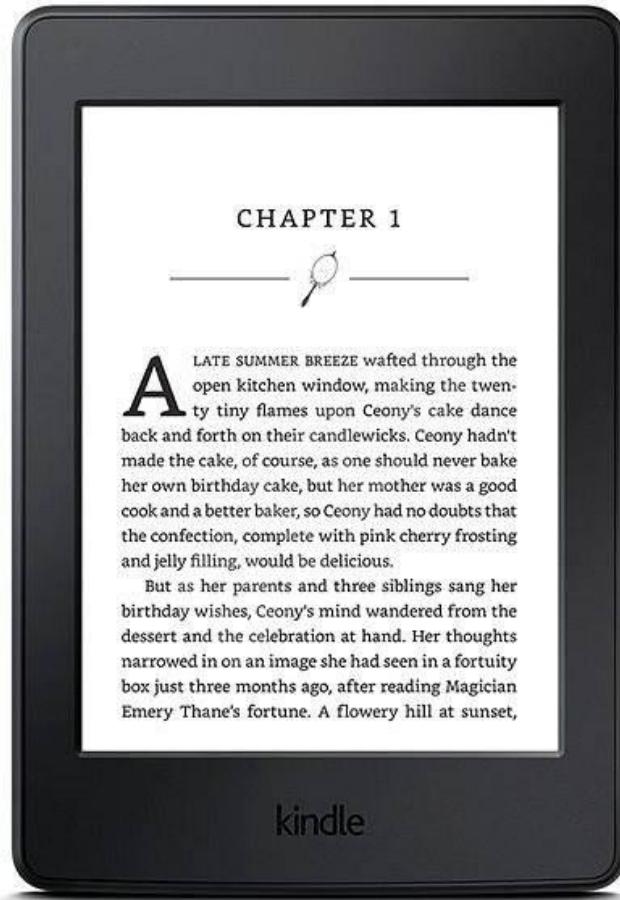


3. ELEKTRONICKÉ POMŮCKY

- **PŘÍRUČNÍ ELEKTRONICKÉ LUPY:**
individuální zvětšení dle potřeby
- **KAMEROVÉ LUPY:**
přenosné, posouvací rádek, monitor
- **SPECIÁLNÍ TABLETY, ČTEČKY S HLAS. VÝSTUPEM...**

ČLÁNEK: INOVACE (PROTOTYPY) PRO NEVIDOMÉ



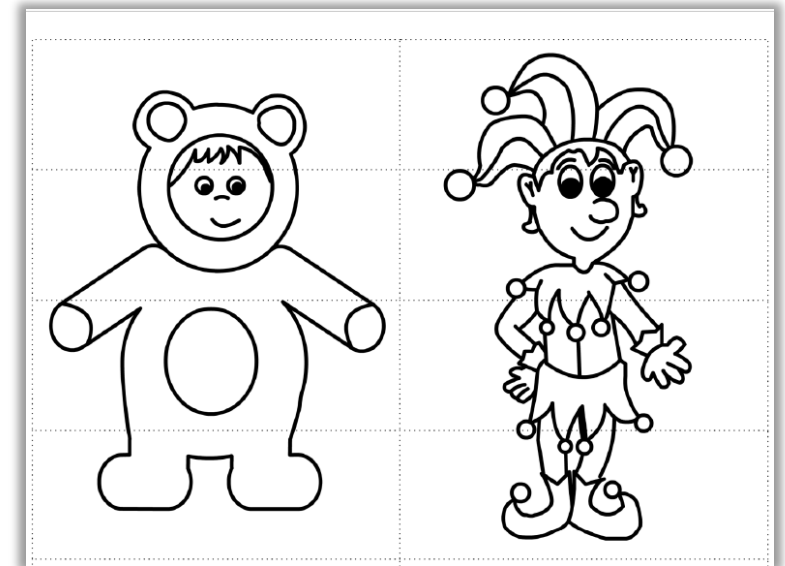
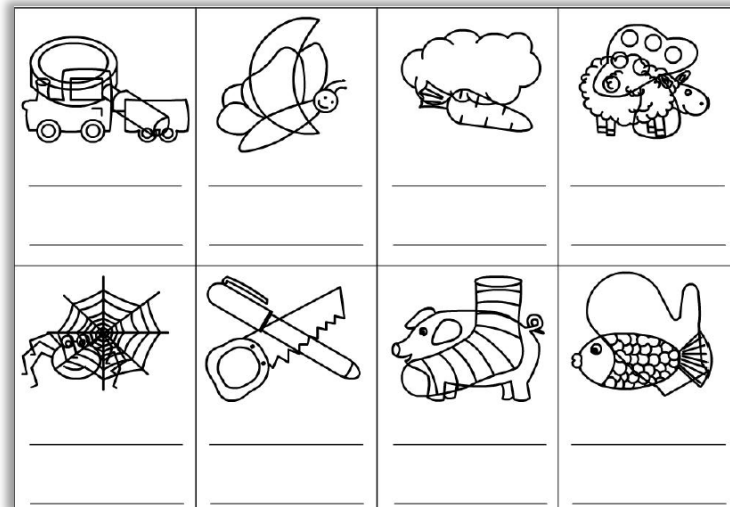


4. DIDAKTICKÉ POMŮCKY

ÚČEL: dosažení daných pedagogických cílů

VÝBĚR dle:

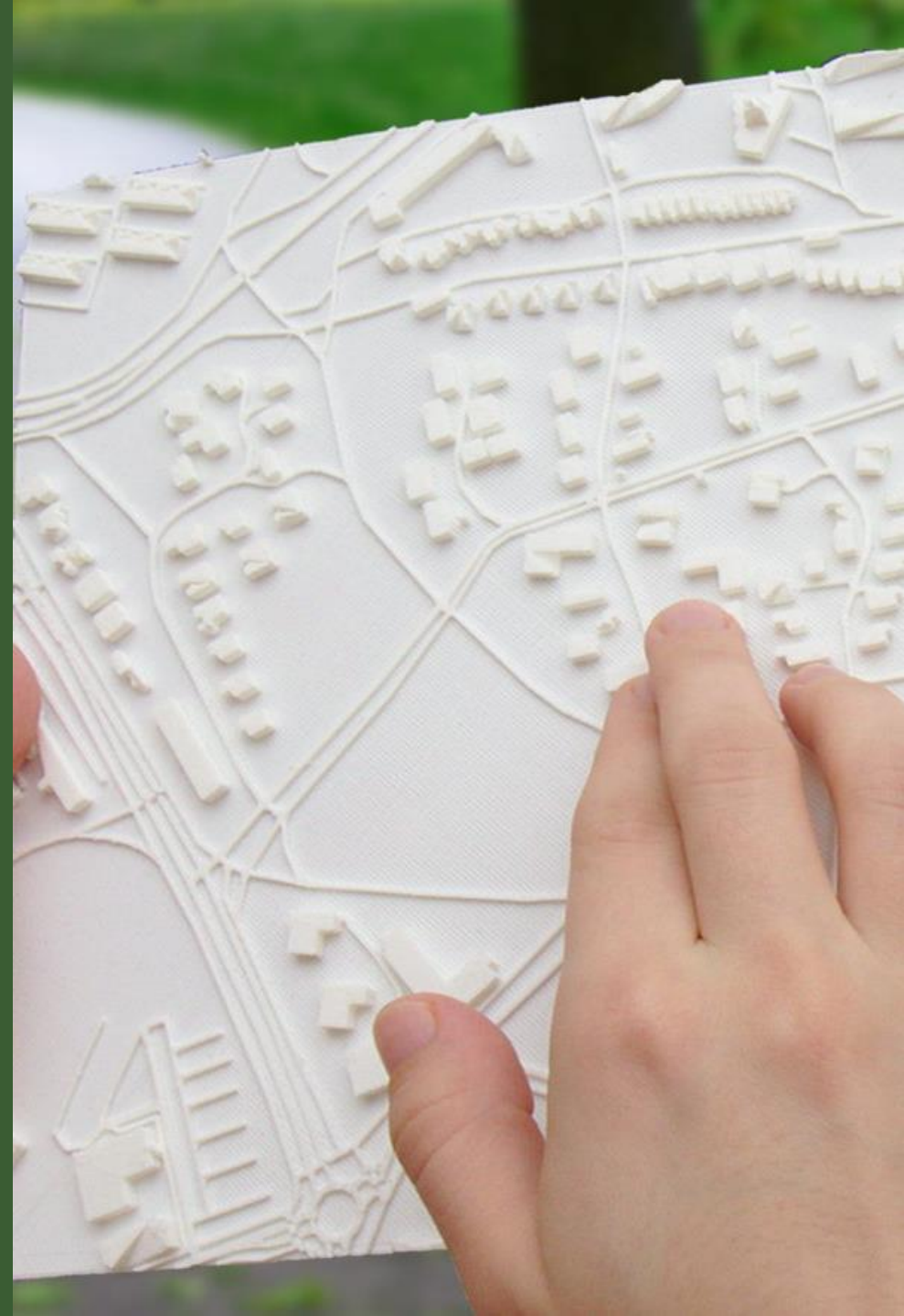
- Dle **stupně zrakového postižení**
- Dle **deficitu v konkrétních oblastech** (např. ztížená orientace na ploše, v prostoru, narušený proces čtení / psaní aj.)

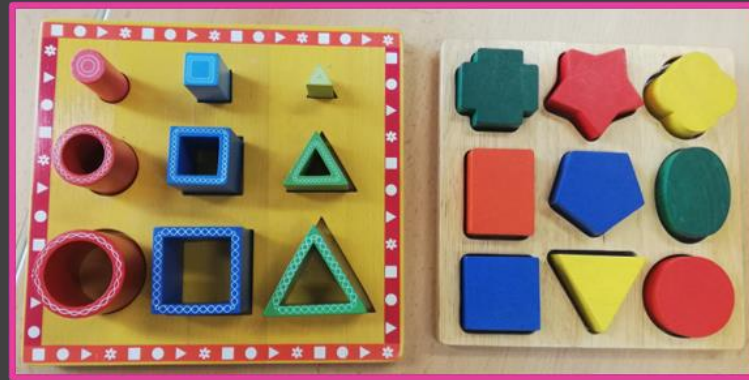
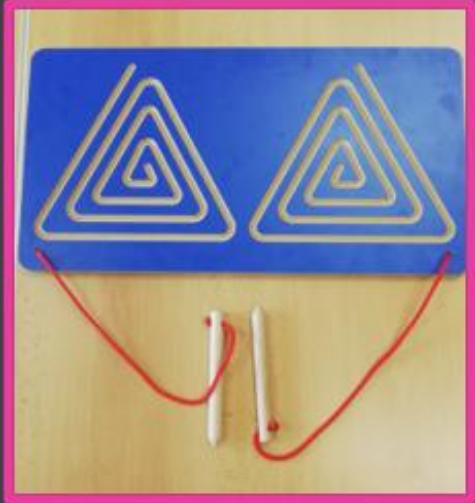


5. SPECIÁLNÍ DIDAKTICKÉ POMŮCKY

- Zvětšené učebnice
- Elektronická verze učebnic a dalších studijních materiálů
- Mapy pro slabozraké
- Ozvučený míč
- Hmatové pexeso, domino, reliéfní knihy
- Rýsovací soupravy pro slabozraké, nevidomé

<https://www.tyflopomucky.cz/olomouc/>







SANTUARIO
SANTA MARIA
DELLE GRAZIE
[Braille]

PANORAMA DELLA CORRICELLA VISTA DALLA TERRAZZA DEI CANNONI

[Braille]



BENVENUTI
[Braille]
VIDEO CON LIS E SOTTOTITOLI
[Braille]



GABBIANI
[Braille]



BARCHE
[Braille]



CASE GIALLE
[Braille]



CASE ROSA
[Braille]



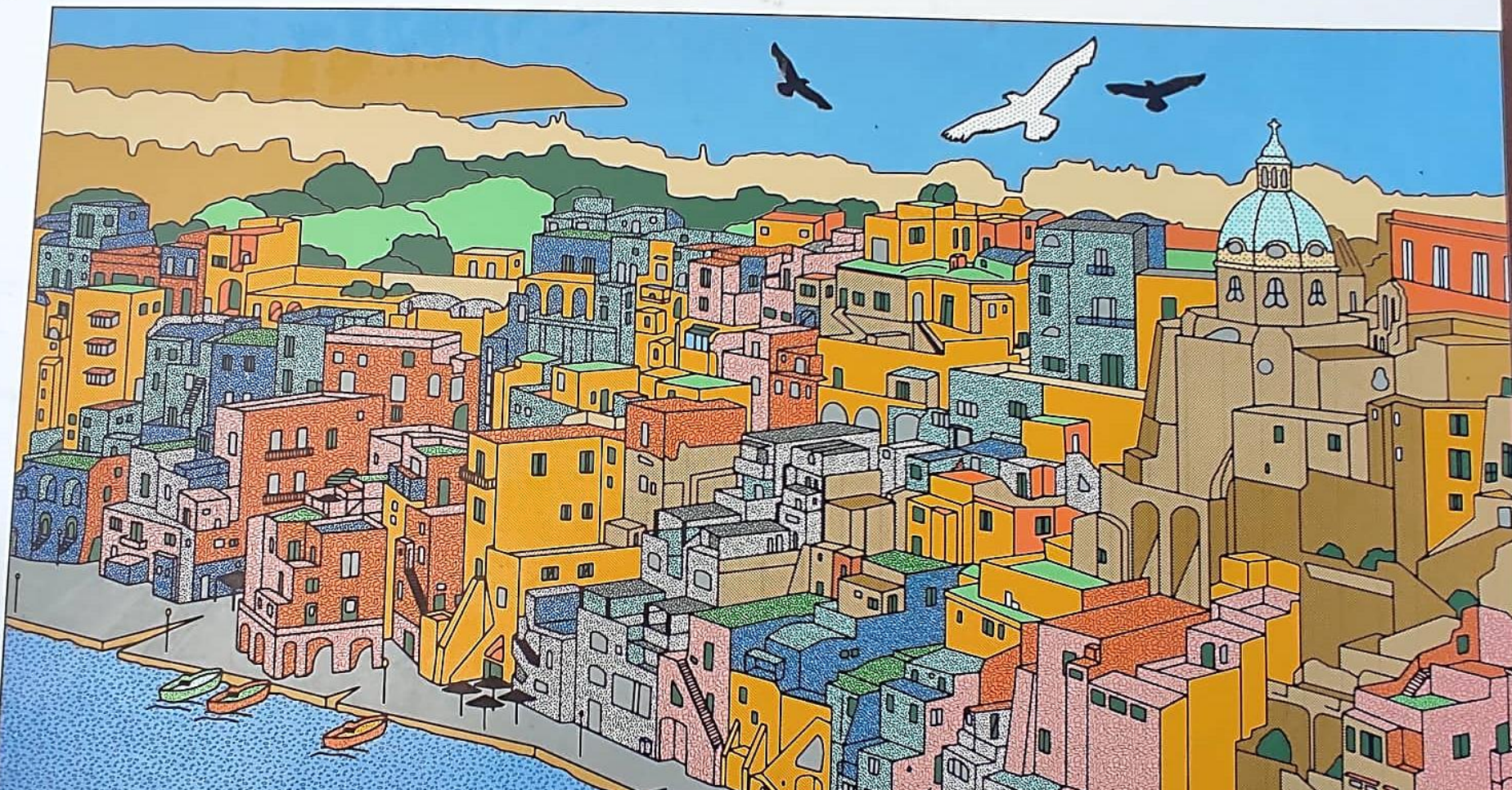
CASE AZZURRE
[Braille]



CASE MARRONI
[Braille]



MARE
[Braille]

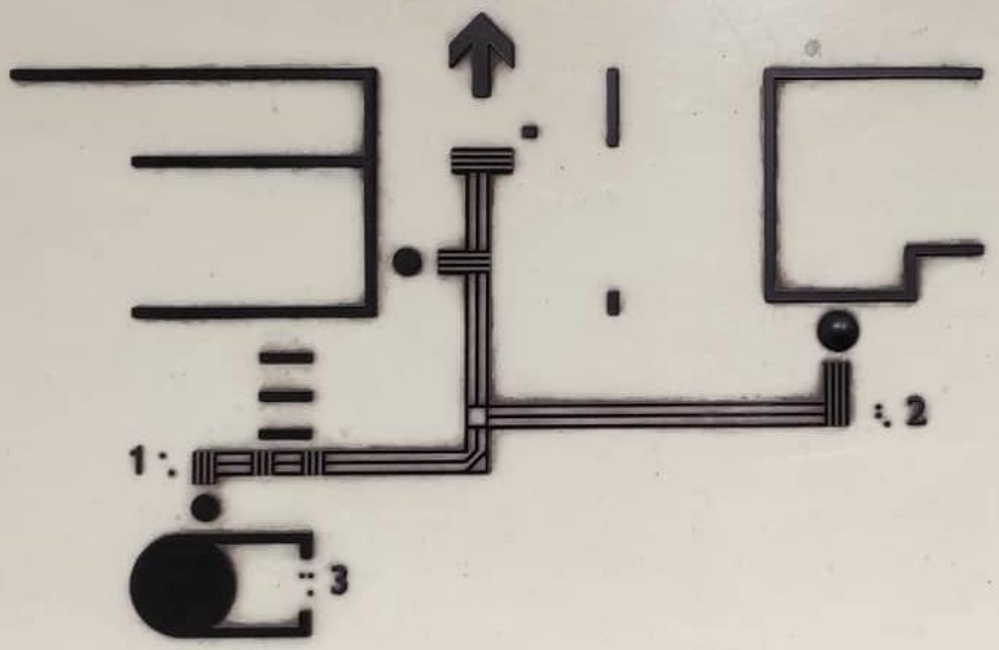


**HAPTICKÁ MAPA PŘÍSTAVU
S RŮZNORODÝMI POVRCHY**

METROCAMPANIA NORDEST STAZIONE PISCINOLA-SCAMPIA ATRIO

Braille text providing station information.

USCITA



- LEGENDA:**
- SEI QUI
 - ALTRA MAPPA
 - PARETE - TORN.
 - ≡ PERCORSO RETTILINEO
 - ≡ ATTENZIONE SERVIZIO
 - ◻ INCROCIO
 - ⌋ SVOLTA OBBLIGATA
 - 1 AI TRENI
 - COLLEGAMENTO STAZIONE PISCINOLA M.N.
 - 2 CON PERCORSO DIVERSO
 - 3 AGENTE DI STAZIONE

HAPTICKÁ MAPA METRA

HAPTICKÉ MAPY OD SEZNAMU



https://youtu.be/MIJWvsU_sT0

6. REDUKAČNÍ A KOMPENZAČNÍ POMŮCKY

Kompenzační pomůcka

„Nástroj, přístroj nebo zařízení speciálně vyrobené nebo speciálně upravené tak, aby svými vlastnostmi a možnostmi použití alespoň částečně kompenzovalo nedostatečnost způsobenou těžkým zrakovým postižením.“

OPTICKÉ
POMŮCKY

POMŮCKY NA
BÁZI PC

OPTO-
ELEKTRONICKÉ
POMŮCKY

OSTATNÍ
(3D tiskové p.,
aplikace, bílá hůl)

VODÍČÍ PES

- Kompenzační pomůcka
- Výcvik od 12 - 20 měsíců věku psa
- 1roční předvýchova v rodině
- dobrý zdravotní stav

- Samotný výcvik: cca 6 - 9 měsíců - 3 fáze
 - 1. fáze → nácvik povelů, úkonů, seznámení s klientem
 - 2. fáze → práce klienta se svým psem, důvěra při pohybu
 - 3. fáze → „sehraná dvojice“, složení zkoušky (klient se psem nebo cvičitel se zatemněnými brýlemi - zná + a - psa)



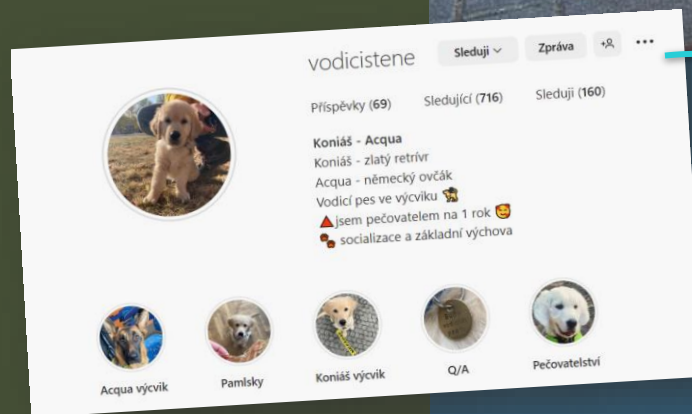
VODÍČÍ VS. ASISTENČNÍ PES
Věděli jste, že vodící pes slouží lidem se zrakovým postižením, zatímco asistenční pes je určen lidem s tělesným či sluchovým postižením?

VODÍČÍ PES

- cena: cca 200 tisíc, lze žádat o příspěvek
- Oblast sociálních služeb (zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách)
- Při práci vodícího psa nehladit - vždy se zeptat!

[ODKAZ: ŠKOLA PRO VÝCVIK VODICÍCH PSŮ, s.r.o.](#)

[ODKAZ: Help pes](#)



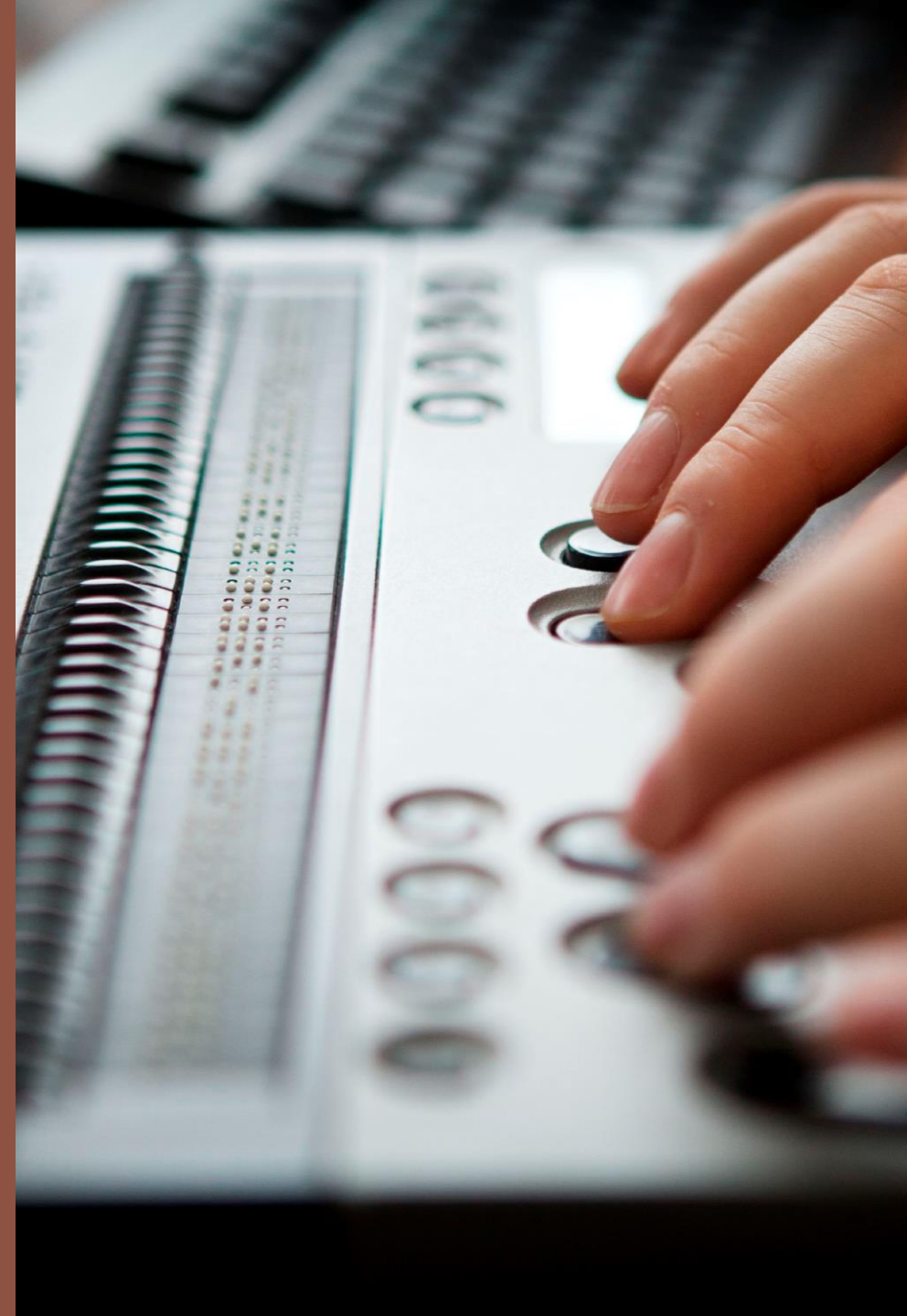
Instagram: Vodící Štěně

o životě budoucích vodících psů v 1 roční „socializační“ péči

VIDEO: VIDÍME TY, KTERÍ NEVIDÍ

*„Nevidomí někdy potřebují naši pomoc.
Abychom opravdu pomohli, měli bychom
se řídit několika základními pravidly.“*

[ODKAZ NA VIDEO: Vidíme ty, kteří nevidí](#)



ZAJÍMAVOST: JAK SI VYČISTIT ZUBY „POSLEPU“ (BLIND HACKS PERSONAL CARE)



<https://youtu.be/izgFYxvtLIA>

ZDROJE

<http://pomucky.blindfriendly.cz/pomucky-pro-usnadneni-mobility.html#621>

http://www.nevidim.cz/?w=tyflo_pomucky

<http://pomucky.blindfriendly.cz/merici-pristroje-s-hlasovym-nebo-hmatovym-vystupem.html#92>

<http://pomucky.blindfriendly.cz/drobne-pomucky-denni-potreby-pro-domacnost.html>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.rvappstudios.magnifyingglass&hl=cs&gl=US>

Machálková – Pomůcky, 2021

<https://www.adaptech.cz/kat/humanware-explore-8>

<https://www.vycvikvodichpsu.cz/>

http://www.nevidim.cz/?w=kompenzacni_pomucky

<http://www.helppes.cz/>

<https://albinismupclose.com/>

<http://tvmedicina.cz/kategorie/oftalmologie/39-vidime-ty-kteri-nevidi>

<https://www.spokojenypes.cz/psi-pomocnici/>

<https://www.handicapzn.cz/katalog/pomucky-pro-nevidome-a-slabozrake/indikator-hladiny-s-vibraci-zvukem-a-magnetem-detail>

<http://inkluzepol.cz/ebooks/katalog-zp/html5/index.html?&locale=CSY&archive=http://inkluzepol.cz/ebooks/katalog-po.xml>

<https://helppes.cz/psi-pomocnici/casto-kladene-otazky-a-odpovedi/>

https://mkczimgmodrykonik.vshcdn.net/chuFdhLV1x4H_s1600x1600.jpg